

Den Haag, 15 september 2011

Van 22 tot en met 24 juni jongstleden vond in Mexico-City de plenaire vergadering van de Financial Action Task Force (FATF) plaats. De FATF is een internationale taskforce die zich bezig houdt met de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AML/CFT). Dit was de laatste plenaire vergadering onder Mexicaans voorzitterschap; tot juni 2012 zal Italië het voorzitterschap op zich nemen.

Ik informeer u middels deze brief over de belangrijkste onderwerpen die aan de orde zijn geweest.

Lijst met hoog-risico en/of niet-coöperatieve landen

U bent in eerdere brieven reeds geïnformeerd over het proces van identificatie en monitoring van hoog-risico en/of niet-coöperatieve jurisdicties. Als uitkomst van dit proces zijn er twee openbare documenten die elke plenaire vergadering worden geactualiseerd. Het eerste document is het zogeheten «public statement». In de op 27 juni jongstleden gepubliceerde versie van dit document worden Iran en Noord Korea geïdentificeerd als landen waartegen maatregelen genomen moeten worden en wordt een groep van 8 landen geïdentificeerd met strategische tekortkomingen in hun AML/CFT systeem die zich niet voldoende hebben gecommitteerd aan het adresseren van deze tekortkomingen of die niet voldoende progressie hebben geboekt. Het tweede document is een lijst met 31 landen die strategische tekortkomingen hebben in hun AML/CFT systeem en die wél gecommitteerd zijn om deze tekortkomingen te adresseren. Deze lijsten zijn te vinden op de website van de FATF.

Ten aanzien van Argentinië is tevens een separate verklaring uitgegeven waarin het land wordt opgeroepen om meer vooruitgang te boeken. Argentinië heeft in oktober 2010 een zeer slecht evaluatierapport gekregen en heeft sindsdien niet voldoende progressie geboekt in het adresseren van de vastgestelde tekortkomingen.

Aanpassing van de FATF-standaard

Na de recente evaluaties van Frankrijk en Nederland (zie brief dd 4 maart 2011) zijn nu alle leden van de FATF geëvalueerd in de derde ronde van evaluaties. De FATF werkt al geruime tijd aan voorbereidingen voor de volgende (vierde) ronde van landenevaluaties. Deze voorbereidingen omvatten ook een uitgebreide discussie over aanpassingen in de huidige FATF-standaard, onder anderen op de volgende terreinen:

- transparantie van rechtspersonen en de uiteindelijk belanghebbende;
- FIU's, opsporing en handhaving;
- de «risico gebaseerde benadering» in het bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering;
- internationale samenwerking;
- transparantie in elektronische overboekingen;
- klantenonderzoek voor zogeheten politiek prominente personen («PEP's»);
- financiële sancties bij terrorismefinanciering en proliferatiefinanciering.

Tijdens de plenaire vergadering in juni 2011 is een pakket voorstellen gepresenteerd. Ook is de plenaire vergadering een consultatiedocument overeengekomen waarmee de dialoog met de private sector zal worden voortgezet over een aantal voor hen relevante onderwerpen. Definitieve besluitvorming over de aanpassing van de standaarden is voorzien voor februari 2012.

FIU's, opsporing en handhaving

Mede op Nederlands initiatief wordt in de discussie over de aanpassing van de FATF-standaard ook aandacht besteed aan het gedeelte van de standaard dat betrekking heeft op de «operationale» kant van de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering, te weten: opsporing en handhaving. In dit kader is, in een project onder Nederlands voorzitterschap, gewerkt aan voorstellen om de FATF-standaard ten aanzien van «financial intelligence units» (FIU's) uit te breiden en te verduidelijken. Het tijdens de vergadering overeengekomen voorstel over de betreffende FATF-aanbeveling (nr. 26) behelst onder andere gedetailleerdere voorschriften over de analyse die FIU's moeten verrichten en over de mogelijkheden die FIU's moeten hebben om additionele informatie op te vragen van de onder de meldplicht vallende instellingen.

Corruptie

In navolging van de oproep van de G20 aan de FATF om meer activiteiten tegen corruptie te ontplooien, heeft deze plenaire vergadering een rapport aangenomen over de link tussen corruptie en witwassen. Dit rapport, dat openbaar toegankelijk is via de website van de FATF, identificeert kwetsbaarheden binnen het huidige AML/CFT systeem en behandelt obstakels voor het bestrijden van corruptie. Het rapport zal dienen als de basis voor verder werk van de FATF op dit terrein.

Financial inclusion

Tijdens de afsluitende plenaire vergadering van het Nederlands voorzitterschap in juni 2010 heeft H.K.H. Prinses Máxima de vergadering toegesproken over het belang van *financial inclusion*, ofwel de toegang van minder bedeelden tot de formele financiële markten (bankrekeningen, kredieten, etc). Het Mexicaans voorzitterschap heeft dit onderwerp het afgelopen jaar op de agenda gehouden en dit heeft geresulteerd in het aannemen van richtsnoeren die moeten helpen bij het ontwikkelen van AML/CFT beleid. Het AML/CFT beleid dient enerzijds geheel conform de FATF standaard te zijn en anderzijds de toegang tot de formele financiële sector niet onnodig te bemoeilijken. Deze richtsnoeren (*guidance paper*) zijn openbaar en te vinden op de website van de FATF.

Typologieën

De plenaire vergadering van de FATF heeft enkele typologierapporten aangenomen die moeten bijdragen aan het verbeteren van de kwaliteit en coördinatie van de internationale strijd tegen witwassen en terrorismefinanciering. Naast het eerder genoemde rapport inzake corruptie, betreft het hier een rapport over mensensmokkel en een rapport over piraterij dat onder Nederlands voorzitterschap tot stand is gekomen. De rapporten zijn openbaar en toegankelijk via de website van de FATF (www.fatf-gafi.org).

Volgende vergadering

De volgende plenaire vergadering zal plaatsvinden van 26 tot 28 oktober 2011.

De minister van Financiën,
J. C. de Jager